

צו וזרוז – אות ז'

Marching Upstream: The Courage and the Confidence to Confront Public Opinion

1) אמת ואמונה – אות תצו (ר' מ"מ מקאצק זי"ע)

וְנָהִי בְעֵינַיִנוּ פְּחָגְבִים וְכֵן הָיִינוּ בְעֵינֵיהֶם (במדבר יג, לג). זה היי אחד מן החטאים של המרגלים, וקשה את מה שאמר "וְנָהִי בְעֵינַיִנוּ פְּחָגְבִים" עוד נוכל להבין, אבל מהו "וְכֵן הָיִינוּ בְעֵינֵיהֶם", מאי אכפת לך איך אתה נראה בעיני אחרים?

2) דברים (ואתחנן) – פרק ד, פסוק כג

הִשְׁמְרוּ לָכֶם פֶּן תִּשְׁכַּחוּ אֶת בְּרִית ד' אֱלֹהֵיכֶם, אֲשֶׁר כָּרַת עִמָּכֶם; וְעֲשִׂיתֶם לָכֶם פֶּסַל תְּמוּנֹת כָּל, אֲשֶׁר צִוָּה ד' אֱלֹהֵיכֶם.

3) ילקוט קדושת לוי – פרשת ואתחנן, עמ' סז

וְעֲשִׂיתֶם לָכֶם פֶּסַל תְּמוּנֹת כָּל. אמר שהוא רמז על אותם האנשים הצבועים שהם ה"כל", אם באים בין חסידים הם מראים עצמם כחסידים, ואם בתוך פושעים מתדמים גם להם, ועושים לעצמם כל מיני תמונות.

4) שארית ישראל – עמ' נ, בשם הגה"ק מברדיטשוב זי"ע [ר' ישראל גורזינסקי]

"הכנף פתיל תכלת והיה לכם לציצית" (טו, לח). עיקר שיסתכל אדם על התכלית מה יעשה בסופו כשיבוא עת פקודתו ומה יענה ליום הדין. וזו "והיה לכם לציצית", שיסתכל ויחכם מה יהיה בסופו

5) מסכת עדיות – פרק ה, משנה ו

עקביא בן מהללאל העיד ארבעה דברים, אמרו לו עקביא חזור בך בארבעה דברים שהיית אומר ונעשך אב בית דין לישראל. אמר להן מוטב לי להקרא שוטה כל ימי ולא ליעשות שעה אחת רשע לפני המקום שלא יהיו אומרים בשביל שררה חזר בו...

6) מכתב מאליהו – חלק ב, עמ' 21-22

כולה מתנגדת בתחלט. הרי לנו ציור למדת האמיצות שהצטרך לה אברהם אבינו כדי לעמוד כנגד תרבות של עבודה-זרה מושרשת ויציבה מדורי דורות. אין זאת אלא קשיות עורף ממש לצד הטוב. ואי אפשר להגיע לזאת אלא בתחלטה מוצקה כבדול שלא להכנע בשום פנים ואופן. אם הצד שבנגד לא בא בחשבון כלל. אין ליצר הרע אחיזה (כמו שכתב הגר"ש"ו זצ"ל שהמתחיל לחשוב שהנסיון קשה. כבר הנביר על עצמו את היצר הרע).
ובכה זה קבל אברהם אבינו ע"ה הכטחה בנדר ברית. שלא תוסר לעולמים. שלא יכלה זרעה. כמשי"כ: "כי לא מאמנים ולא נעלמים לכולתם". שפירושה שהנקודה הקדושה הטמונת בלבו של כל אחד מישראל לא תתבטל לעולם. בחינת שבועתו ית' – בנינו לטאר התבטחות שאינן אלא על תנאי – היא היא עצם הקביעות המוצקה שלא שייך בה כל שינוי וערעור.

אברהם – שורש ישראל
בתגדה של פסח אומרים: "מתחילה שבדי עבודה זרה היו אבותינו... תרח אבי אברהם ואבי נחור". הוא על פי המשנה במסחים: "מתחיל בנגות ומסיים בשבחי". ויש להבין מה התועלת בזה שמזכירים את העבודת-זרה של אבותיו של אברהם אבינו. הלא אברהם אבינו ע"ה נעקק לגמרי ממקורו הראשון והתחיל יחוס חדש לגמרי, ומה לנו בלילה הזה לשוב וליחסו אל מדצאו הראשון? אך דוקא זאת רוצים ללמדנו: שנתאר לעצמנו את אמיצות דעתו של אברהם אבינו שקם ועמד כנגד אביו וביתו וכל משפחתו, ונגד כל העולם כולו. ונלחם למען אמינות יחודו ית'. הרי כל אחד מאתנו יודע כמה קשה הדבר לשחות כנגד זרם הכלל. אפילו בסביבה שמתנגדת רק מעט לדעותינו, על אחת כמה וכמה למי שהוא יחיד ובודד בתוך סביבה שהיא

7) Reb Shlomo: The Life and Legacy of Rabbi Shlomo Freifeld (pg 122) – When leaving the humble home of the *איש אמת*, Reb Shlomo told a friend, "There is a song playing in my ears and the words are those of Dovid Hamelech, in the perek of Tehillim, 'Not so the wicked, rather they are like the chaff that is carried by the wind.' "Our *תורה* true leaders form opinions that are totally the result of their own thinking, the products of minds cleansed and purified by Torah study. Not so the wicked, whose opinions are formed by the prevalent influences of the times."

8) דברים (ואתחנן) – פרק ד, פסוק ד (ע"פ ר' אהרצ'יק בקשט זצ"ל¹)
 ואתם הדיבקים ב'ד' אלקיכם חיים בלכם היום.

9) יורה דעה – סימן נח, סעיף ז
 עוף שנחבט על פני המים, אם שט מלא קומתו ממטה למעלה לעומת המים אין חוששין לו. אבל אם שט מלמעלה למטה עם הילוך המים, חוששין לו וצריך בדיקה. ואם קדם לתבן או קש שמהלכים על גב המים בשוה לו, הרי זה שט מחמת עצמו ואין חוששין לו.

10) Derashot Ledorot, Bamidbar 63-68 (Rabbi Norman Lamm) – Upstream [June 4th 1966]

*For what they mean is that the letter nun means "fish," and therefore the inverted letters, the nunin hafukhin, symbolize fish that are willing to swim upstream against the tide, against the currents and tendencies of their surroundings. It is this remarkable quality which characterized the true Jew and distinguishes him from the pagan. The authentic Jew must be able to dissent, to keep apart, to be unpopular, if necessary, to oppose the tide, to swim upstream. A man who cannot swim upstream cannot affirm his own independent judgment against the mob. He neither respects himself nor loves himself, and one who does not love himself, cannot love others. And our Torah commanded us: "love thy neighbor as thyself" not "hate thy neighbor as thyself." **The upstream tradition of Judaism means that we must dare to be different.** It means that when religious observance is frowned upon, we must frown right back and follow the dictates of our conscience and the teachings of the Halakhah. It means that when religion is popular but for the wrong reasons—such as social and esthetic reasons—we must not hesitate to say so openly and urge people to practice their religion for the proper motives. When others, for instance, consider it good style to indulge in uninhibited and unrestrained lavishness, whether in the pagan ornateness of the funeral, or the vulgar exhibitionism of the gala Bar- Mitzvah, we must not fear to affirm our upstream mentality; to assert the delicacy of Judaism's democratic traditions, its insistence upon simplicity and the emphasis upon the spiritual and the religious. Whenever we find society in violation of the sacred ideals of Judaism, we must become the nunin hafukhin, those who are willing to go upstream not downstream. We must do so even if we are excoriated, even if the pagans bear us enmity because of it.*

11) פרקי אבות – פרק א, משנה יג
 הוא היה אומר, נגד שמא, אבד שמה. ודלא מוסיף יסיף. ודלא יליף, קטלא חיב. ודאשתמש בתגא, חלף.

12) משלי – פרק טו, פסוק כד (ע"פ ביאורו של הגר"א)
 ארח חיים למעלה למשפיל, למען סור משאול מטה.

¹ פנינים משלחן גבוה עמ' לט; וע"ע בשביבי אור עמ' כד, ועמ' פט (מאת ר' צבי פסח פראנק זצ"ל)